

**Yükseköğretim
Kalite Kurulu**

**ÜNİVERSİTELERİN
İNGİLİZCE HAZIRLIK OKULLARI
DIŞ DEĞERLENDİRME PİLOT PROGRAMI
KILAVUZU**

Ekim 2018

Bu kılavuz Yükseköğretim Kalite Kurulu Kurumsal Dış Değerlendirme Kılavuzu'ndan uyarlanmıştır.

**ÜNİVERSİTELERİN
İNGİLİZCE HAZIRLIK OKULLARI
DIŞ DEĞERLENDİRME PİLOT PROGRAMI
KILAVUZU**

Ekim 2018

Bu kılavuz Yükseköğretim Kalite Kurulu Kurumsal Dış Değerlendirme Kılavuzu'ndan uyarlanmıştır.

İçindekiler

1.	İNGİLİZCE HAZIRLIK OKULLARI İÇİN DIŞ DEĞERLENDİRME PROGRAMI	1
1.1.	DEĞERLENDİRME TAKIMININ GÖREV VE SORUMLULUKLARI	3
1.2.	DEĞERLENDİRME TAKIMININ NİTELİKLERİ	4
1.3.	DEĞERLENDİRME TAKIMLARININ KULLANABİLECEĞİ YÖNTEMLER	5
1.4.	DEĞERLENDİRME PROGRAMININ BAŞLATILMASI	6
1.5.	DEĞERLENDİRME SÜRECİ	7
1.5.1.	İHO-İDR İLE ÖN DEĞERLENDİRME	7
1.5.2.	İNGİLİZCE HAZIRLIK OKULU ZİYARETİ	8
1.5.3.	ZİYARET SONRASI ETKİNLİKLER	12
1.5.4.	SÜREÇ DEĞERLENDİRMESİ VE İYİLEŞTİRME	14
1.5.5.	İNGİLİZCE HAZIRLIK OKULU DIŞ DEĞERLENDİRME PROGRAMI KAPSAMINDAKİ HARCAMALAR	14
1.5.6.	İNGİLİZCE HAZIRLIK OKULU GERİ BİLDİRİM RAPORU İÇERİĞİ	15
1.5.7.	İNGİLİZCE HAZIRLIK OKULU GERİ BİLDİRİM RAPORU YAZIM İLKELERİ	15
1.5.8.	İHO-GBR'NİN TESLİMİ	16
2.	İNGİLİZCE HAZIRLIK OKULU İÇ DEĞERLENDİRME RAPORU	17
2.1.	AMAÇ	17
2.2.	İÇERİK	18
2.3.	RAPORUN TESLİMİ VE DAĞITIMI	19
2.4.	RAPORLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ SÜRECİ	19
2.5.	GİZLİLİK	19
	EKLER	21

Tablolar

Tablo 1: İngilizce Hazırlık Okulu Dış Değerlendirme Programına İlişkin Takvim	2
---	---

İNGİLİZCE HAZIRLIK OKULLARI DIŞ DEĞERLENDİRME PROGRAMI

Bu kılavuz, Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK) adına değerlendirme yapacak takım üyelerine ve ziyaret edilecek İngilizce Hazırlık Okullarına, değerlendirme programının detayları ve sürecin nasıl yürütüleceği konusunda yol göstermesi amacı ile hazırlanmıştır. Kılavuzda “İngilizce Hazırlık Okulu” ifadesi yükseköğretim kurumlarında İngilizce hazırlık eğitimi veren tüm yüksekokul, birim, bölüm ya da programların yerine kullanılmıştır.

1. İNGİLİZCE HAZIRLIK OKULLARI İÇİN DIŞ DEĞERLENDİRME PROGRAMI

İngilizce Hazırlık Okulları Dış Değerlendirme Programı, bu okulların iç değerlendirme sürecinden de yararlanılarak YÖKAK tarafından oluşturulan bir değerlendirme takımı aracılığıyla okulun değerlendirilmesi sürecini kapsamaktadır. Bu program eğitim-öğretim programlarının değerlendirilmesi üzerine odaklanmakta olup temel özellikleri aşağıda verilmektedir:

- Uluslararası kabul görmüş bir bakış açısıyla İngilizce öğretimini ulusal değerlendirme sürecidir.
- İngilizce Hazırlık Okulunun iç değerlendirmesini (öz değerlendirme) esas alan bir değerlendirmedir.
- İngilizce Hazırlık Okulunun, YÖKAK tarafından belirlenmiş Alanlar ve Minimum Değerlendirme Ölçütleri (EK.1) ile buluşma düzeylerini dış değerlendirme programı çerçevesinde niteliksel ve niceliksel değerlendirir.
- Kurumun iç ve dış paydaşlarının görüşlerinin de alındığı bir akran değerlendirme sürecidir.

İngilizce Hazırlık Okulları Dış Değerlendirme Programında genel olarak aşağıdaki beş temel sorunun cevabını aramaya yönelik bir yaklaşım izlenir:

- İngilizce Hazırlık Okulunun program sonunda hedeflediği öğrenme çıktıları nedir? (Öğrenme çıktıları)
- İngilizce Hazırlık Okulunun eğitim programı hedeflenen öğrenme çıktılarına ulaşmak için nasıl tasarlanmıştır ve nasıl aktarılır? (Eğitim programı tasarımı ve aktarımı)

- Öğrenme çıktıları nasıl ölçülür ve değerlendirilir? (Öğrenci ölçme ve değerlendirme)
- Öğretim elemanları hangi yetkinliklere sahiptir ve İngilizce Hazırlık Okulu tarafından nasıl desteklenir? (Öğretim elemanları)
- Hedeflenen öğrenme çıktılarına ulaşmayı sağlamak için kurumda hangi yönetsel süreçler bulunmaktadır? (Yönetsel süreçler)

Dış değerlendirme programı üç temel evreden oluşur:

- İngilizce Hazırlık Okulları İç Değerlendirme Formu (İHO-İDF) (EK.2) aracılığı ile hazırlanacak İngilizce Hazırlık Okulları İç Değerlendirme Raporu (İHO-İDR) üzerinden ön değerlendirme,
- İngilizce Hazırlık Okulunun ziyareti (Saha ziyareti),
- İngilizce Hazırlık Okulları Geri Bildirim Formu (İHO-GBF) (EK.3) aracılığı ile hazırlanacak İngilizce Hazırlık Okulları Geri Bildirim Raporu'nun (İHO-GBR) yazılması ve okula iletilmesiyle sonuçlanan ziyaret sonrası faaliyetler.

Programın başarısı, bu üç evrenin kapsamlı, planlı, kesintisiz ve bütünsel bir yaklaşımla yürütülmesine ve zamanında tamamlanmasına bağlıdır. Değerlendirme programının iyileştirilmesi ise değerlendirme amaçlarının doğru şekilde anlaşılması, süreç sonuçlarının değerlendirilmesi ve tüm katılımcıların geri bildirimlerine bağlıdır. Dış değerlendirme sürecine ilişkin takvim Tablo 1 'de verilmiştir.

Tablo 1: İngilizce Hazırlık Okulları Dış Değerlendirme Programına ilişkin takvim

Tarih	Açıklama
2 Ekim	İngilizce Hazırlık Okulları Dış Değerlendirme Programı ve İngilizce Hazırlık Okulları İç Değerlendirme Raporu (İHO-İDR)'nin hazırlanmasına yönelik bilgi toplantısı
10-11 Ekim	Değerlendirici Eğitimi
2 Ekim-5 Kasım	Ziyaret edilecek İngilizce Hazırlık Okullarının İHO-İDR'yi hazırlayıp YÖKAK'a yollaması
12-23 Kasım	Değerlendirme Takımlarının İHO-İDR'leri değerlendirmesi
26-30 Kasım	İngilizce Hazırlık Okulları Dış Değerlendirme Programı kapsamına alınan okullara saha ziyaretlerinin gerçekleştirilmesi
3-14 Aralık	Değerlendirme takımının taslak geri bildirim raporunu (İHO-GBR) hazırlaması ve ilgili İngilizce Hazırlık Okuluna iletmesi
17-28 Aralık	İngilizce Hazırlık Okulunun cevabını takım başkanına elektronik ortamda iletmesi
31 Aralık-11 Ocak	Nihai geri bildirim raporunun (İHO-GBR) hazırlanması ve YÖKAK ve okula gönderilmesi

1.1. DEĞERLENDİRME TAKIMININ GÖREV VE SORUMLULUKLARI

Değerlendirme Takımı, İngilizce Hazırlık Okullarının dış değerlendirme programını yürütmek üzere görevlendirilen takımı ifade etmektedir. Takım başkanı ve değerlendiricilerin görev ve sorumlulukları aşağıda açıklanmaktadır.

Takım Başkanının Görev ve Sorumlulukları: Takım başkanı, İngilizce Hazırlık Okullarının dış değerlendirme programını yürütmek üzere görevlendirilen takımın yönetiminden sorumlu üyesini ifade etmektedir. Takım başkanı, YÖKAK tarafından belirlenir ve atanır. Takım başkanı, aşağıdaki sorumlulukları yerine getirir. Ayrıca, İngilizce Hazırlık Okulu dış değerlendirme ile ilgili ziyaret öncesi ve sonrasında yapılacak toplantıları düzenler. Değerlendirme sürecinde ilgili bütün paydaşlarla iletişimi sağlar. Ziyaretin planlanan şekilde gerçekleşmesi için gerekli kontrolleri yapar. Değerlendiriciler tarafından gerçekleştirilen inceleme ve değerlendirmelerin, kılavuzda belirtilen sürece uygun olarak yürütülmesini ve dış değerlendirme ölçütleri kapsamında tarafsız ve gerçekçi bir değerlendirme yapılmasını güvence altına alır. İngilizce Hazırlık Okulu Geri Bildirim Raporu'nun (İHO-GBR) tamamlanmasından sorumludur.

Değerlendiricinin Görev ve Sorumluluğu: Değerlendirici, değerlendirme takımında görevlendirilen yetkin kişiyi ifade etmektedir ve YÖKAK tarafından belirlenerek atanır. Değerlendiriciler, İngilizce Hazırlık Okulu dış değerlendirme ölçütleri kapsamında gerçekleştirecekleri inceleme ve değerlendirme sürecinin kılavuza uygun şekilde yürütülmesine özen gösterirler, objektif ve kanıta dayalı bulgularla rapor yazımına katkıda bulunurlar.

Dış değerlendirme programında görev alan tüm değerlendiricilerin “Yükseköğretim Kalite Kurulu Etik Kurallar” (EK.4) belgesinde yer alan “Gizlilik ve Etik Beyanı”nı imzalaması gerekmektedir.

1.2. DEĞERLENDİRME TAKIMININ NİTELİKLERİ

Gönüllülük esasına dayalı bir görevlendirmenin söz konusu olduğu değerlendirme sürecinde yer alacak takım üyelerinin tümünün değerlendirici eğitim programını tamamlamış olması gerekir. Değerlendirme takımı başkanı ve üyeleri ile değerlendirilecek İngilizce Hazırlık Okulu arasında herhangi bir çıkar çatışması/çakışmasının olup olmadığına ilişkin değerlendirilecek İngilizce Hazırlık Okulu yönetimi ve takım üyeleri beyanlarını, takım üyelerinin bilgileri kendilerine iletdikten sonra 7 gün içerisinde YÖKAK'a iletmeleri gerekmektedir.

Değerlendirme takımındaki değerlendiricilerin sahip olması gereken nitelikler aşağıda verilmiştir:

- Yükseköğretim ve/veya yükseköğretimde İngilizce eğitimi kalite güvencesi konusunda deneyimli olma,
- Etik ilkeleri benimseme,
- İşbirliği ve ekip çalışmasına açık olma,
- Güçlü iletişim becerisine sahip olma,
- Zaman yönetimi ve etkin organizasyon becerisine sahip olma.

Takım başkanı ve değerlendiricilerden Minimum Değerlendirme Ölçütleri (EK.1) hakkında yeterli düzeyde bilgi sahibi olması, İngilizce Hazırlık Okulu yöneticileri, çalışanlar ve öğrenciler ile etkin şekilde iletişim kurması, değerlendirmenin her boyutunda ekip haricinde kişi ve kişilere karşı bilgilerin gizliliğine riayet etmesi ve değerlendirdiği İngilizce Hazırlık Okulunu bir başka kurum/kuruluş ile kıyaslama ve karşılaştırma yapmadan değerlendirmesi de ayrıca beklenir.

1.3. DEĞERLENDİRME TAKIMLARININ KULLANABİLECEĞİ YÖNTEMLER

İngilizce Hazırlık Okulu dış değerlendirme sürecinde değerlendiricilere yol gösterebilecek birtakım değerlendirme yöntemleri bulunmaktadır. Bu yöntemler, doküman inceleme, sınıf gözlemi, ve odak grup görüşmeleri (öğrenci, öğretim elemanı, yönetici vb.) olmak üzere üç başlıkta ele alınabilir.

Doküman İnceleme: İHO-İDR’de sunulmamış olan minimum yeterlik alanları ile ilgili ek dokümanlar saha ziyareti sırasında incelenir (Ek.5, Saha ziyaret planı, 1. Gün)

Sınıf Gözlemi: İHO-İDR’de sunulmuş minimum yeterlik alanları ile ilgili ek gözlem yapabilmek amacı ile sınıf gözlemleri yapılır (Ek.5, Saha ziyaret planı, 2. Gün) (Ek.6, Sınıf gözlem şablonu)

Odak Grup Görüşmeleri: Ziyaret sırasında İngilizce Hazırlık Okulunun iç ve dış paydaşlarıyla minimum yeterlik alanları ile ilgili ek bilgi toplayabilmek amacı ile görüşmeler yapılır (Ek.5, Saha ziyaret planı, 2. Gün).

1.4. DEĞERLENDİRME PROGRAMININ BAŞLATILMASI

İngilizce Hazırlık Okulları Dış Değerlendirme programının başlatılmasındaki aşamalar aşağıda verilmiştir:

1. Dış değerlendirme programına dâhil edilecek İngilizce Hazırlık Okulları bilgisi ilgili Üniversite Rektörlüklerine YÖKAK tarafından bildirilir.
2. Ziyaret edilecek her İngilizce Hazırlık Okulu için YÖKAK en az 4 üyeden oluşan bir değerlendirme takımı oluşturur.
3. YÖKAK, oluşturduğu takım üyelerinden dış değerlendirme yapılması planlanan İngilizce Hazırlık Okulu ile herhangi bir çıkar çatışması/çakışması içinde olup olmadıklarını beyan etmelerini ister. Olası çıkar çatışması/çakışması olan değerlendiricilerin yerine yeni değerlendiriciler görevlendirilir.
4. YÖKAK, dış değerlendirme programı başlatılan İngilizce Hazırlık Okuluna değerlendirme takımında yer alması muhtemel takım başkanı ve değerlendiricilerin listesini gönderir ve ziyaret takımında yer alması durumunda kurum açısından çıkar çatışması/çakışması oluşturabilecek değerlendiricileri bildirmelerini ister.
5. YÖKAK, değerlendiriciler ve İngilizce Hazırlık Okullarından aldıkları geri bildirimleri dikkate alarak çıkar çatışması/çakışmasına meydan vermeyecek biçimde değerlendirme takımı-değerlendirilecek kurum eşleştirmelerini yapar.
6. YÖKAK, kesinleşen değerlendirme takımı-değerlendirilecek kurum eşleştirmeleri ile ilgili bilgileri takım üyelerine ve değerlendirilecek kurumlara bildirir.

1.5. DEĞERLENDİRME SÜRECİ

Değerlendirme süreci, İngilizce hazırlanıp yazılması gereken İHO-İDR üzerinden ön değerlendirme, İngilizce Hazırlık Okulu ziyareti ve Çıkış Bildiriminin İngilizce Hazırlık Okuluna sözlü olarak sunulması ve ziyaret sonrasında yine İngilizce yazılan İngilizce Hazırlık Okulu Geri Bildirim Raporunun (İHO-GBR) hazırlanmasına ilişkin etkinlikleri içerir.

1.5.1. İHO-İDR İLE ÖN DEĞERLENDİRME

İHO-İDR ile ön değerlendirme sürecinin iki amacı vardır:

1. İngilizce Hazırlık Okulu ziyareti öncesinde okul hakkında değerlendirme ölçüt alanları hakkında yeterli düzeyde bilgi sahibi olmak ve değerlendirme takımının saha ziyaretine hazır hale gelmesini sağlamak,
2. İngilizce Hazırlık Okulu ziyareti sırasında yapılacak ek değerlendirmeler ile ziyaret öncesinde ya da sırasında okuldan istenecek ek bilgi ve belgeler için bir plan oluşturmak.

İHO-İDR'lerin Takımlara İletilmesi ve Rapor Üzerinden Ön Değerlendirmenin Başlatılması

1. Dış değerlendirme sürecine girecek İngilizce Hazırlık Okulunun İHO-İDR ve ekleri ile değerlendirme aşamasında kullanılacak İngilizce Hazırlık Okulları Dış Değerlendirme Kılavuzu ve Ekleri takım başkanı ve değerlendiricilere YÖKAK tarafından iletilir.
2. İHO-İDR'nin içeriği ve ekindeki bilgi ve belgeler ilgili Ölçütler'i karşılama düzeyi açısından değerlendirme takım üyeleri tarafından incelenir ve İHO-GBF (EK.3) doküman inceleme kısmı doldurulur.

1.5.2. İNGİLİZCE HAZIRLIK OKULU ZİYARETİ

Saha Ziyareti

1. Takım başkanı, takım üyeleri ve dış değerlendirme süreci kapsamında saha ziyareti yapılacak İngilizce Hazırlık Okulunun müdürü ve/veya ilgili kurumun rektör/rektör vekili ile görüşmeler yaparak eğitim-öğretim faaliyetlerinin devam ettiği aylar içinde önceden belirlenmiş (Tablo 1) takvime göre ziyaret tarihi belirler. İngilizce Hazırlık Okulu ziyareti süreci, değerlendirme takımının ziyaret sırasında konaklayacakları yere varışları ile başlar ve tüm toplantıların tamamlanması, Çıkış Bildirimi'nin sözlü olarak paylaşımı ve takımın kurumdan ayrılması ile sona erer.
2. İngilizce Hazırlık Okulu ziyareti sırasında yapılacak takım toplantıları için konaklama tesisleri veya okul binalarının birinde özel bir toplantı salonu yönetim tarafından tahsis edilir (Toplantı salonunun gece geç saatlere kadar devam edebilecek çalışmalar için açık tutulması, çalışma odasında bilgisayar, projeksiyon cihazı ve yazıcı gibi donanımların bulunması ve ayrıca su, çay, kahve servis imkanının sağlanması beklenmektedir).
3. Değerlendirme takımı, Dış Değerlendirme Ölçütleri kapsamında, İngilizce Hazırlık Okulunun kapsamlı bir şekilde değerlendirilmesine ve aynı zamanda kendisini en etkin şekilde ifade etmesine imkân verecek şekilde EK.5 deki programa göre yapar.
4. Değerlendirme takımı, İngilizce Hazırlık Okulu ziyareti sırasında ölçütleri dikkate alarak sorulacak sorular hazırlar ve okuldan istenecek ek bilgileri belirleyerek takım başkanına iletir.
5. Takım başkanı, İngilizce Hazırlık Okulu yöneticisi ile saha ziyareti öncesinde iletişime geçerek ek bilgi ve belgelerin saha ziyaretinin ilk günü için hazır edilmesini talep eder.
6. İngilizce Hazırlık Okulu dış değerlendirme süreci aşağıdaki beş ana hususu kapsayacak şekilde gerçekleştirilir ve aşağıdaki sorulara cevap aranır:
 - İngilizce Hazırlık Okulunun program sonunda hedeflediği öğrenme çıktıları nedir? (Öğrenme çıktıları)
 - İngilizce Hazırlık Okulunun eğitim programı hedeflenen öğrenme çıktılarına ulaşmak için nasıl tasarlanmıştır ve nasıl aktarılır? (Eğitim programı tasarımı ve aktarımı)
 - Öğrenme çıktıları nasıl ölçülür ve değerlendirilir? (Öğrenci ölçme ve değerlendirme)

- Öğretim elemanları hangi yetkinliklere sahiptir ve İngilizce Hazırlık Okulu tarafından nasıl desteklenir? (Öğretim elemanları)
- Hedeflenen öğrenme çıktıklarına ulaşmayı sağlamak için kurumda hangi yönetsel süreçler bulunmaktadır? (Yönetsel süreçler)

Birinci Gün (EK.5, Saha Ziyaret Planı)

1. Takım üyeleri konaklama yerinde ya da İngilizce Hazırlık Okulunda kendileri için ayrılan toplantı salonunda bir araya gelerek ziyaret sürecindeki ilk takım toplantısını yapar.
 - İngilizce Hazırlık Okulu ile iş birliği içerisinde zamanı ve amacı belirtilecek şekilde önceden hazırlanmış ziyaret planı kapsamındaki çalışmaların gözden geçirilmesi,
 - Dış Değerlendirme Ölçütlerini dikkate alarak İngilizce Hazırlık Okulunun değerlendirilmesine yönelik takım içi tutarlılığın sağlanması,
 - Değerlendirme ziyaret planı ile ilgili olarak takım üyelerinin olası sorularının değerlendirilmesi,
 - Takım üyeleri görev dağılımı, okula dair İHO-İDR'nin görüşülmesi,
2. Takım üyeleri İngilizce Hazırlık Okulu Yönetimi ile bir toplantı yaparak saha ziyareti programına son halini verir.
3. İHO-İDR'de yeterince açıklanmayan veya belgelenmesi kolay olmayan unsurların değerlendirme takımına sunulması ve/veya ilgili alan hakkında bilgi sahibi öğretim elemanlarının bilgi sunması amacı ile her bir değerlendirme alanı ile ilgili yaklaşık 1 saat toplantı yapılır. Bu toplantılara İngilizce Hazırlık Okulu yönetiminden üyeler ile yönetimin uygun gördüğü değerlendirilen alan ile ilgili sorumlu öğretim elemanları katılır ve eksik dokümanları sunar. Öğle yemeği öncesi toplantılarda:
 - 'Öğrenme Çıktıları' değerlendirme alanı ile ilgili eksik dokümanların incelenmesi
 - 'Öğretim Programı' alanı ile ilgili eksik dokümanların incelenmesi
 - 'Öğrenci Ölçme Değerlendirme' alanı ile ilgili eksik dokümanların incelenmesiyapılır.
4. Değerlendirme takımı öğle arasında (toplantı/yemek) bir araya gelir.
5. Öğle yemeği sonrası toplantılarda:

- ‘Öğretim Elemanı’ yeterlik alanı ile ilgili eksik dokümanların incelenmesi
 - ‘Yönetmelik Süreçler’ yeterlik alanı ile ilgili eksik dokümanların incelenmesi yapılır.
6. Minimum yeterlik alanları ile ilgili belge inceleme ve bilgi edinimini takiben, değerlendirme takımının konaklama yerine transferi gerçekleşir.
 7. Birinci günün ardından değerlendirme takımı üyeleri akşam yemeği ve yemek sonrası birinci gün izlenimlerini ve gözlemlerini değerlendirmek ve ikinci günü planlamak için bir araya gelir.

İkinci Gün (EK.5, Saha Ziyaret Planı)

1. Değerlendirme takımı ikinci günü, 5 minimum yeterlik alanı değerlendirme ölçütleri konusunda daha detaylı bilgi edinebilmek için İngilizce Hazırlık Okulunun iç ve dış paydaşları ile yapacağı odak grup görüşmelerine ayırır.
2. Değerlendirme takımı, her biri yaklaşık bir saat olacak şekilde planlanan odak grup görüşmelerinde öğle yemeğinden önce;
 - Eğitim Programı Tasarımı ve Aktarımı, Öğrenci Ölçme Değerlendirme, Öğretim Görevlisi Mesleki Gelişim konularında görevli öğretim görevlileri (8-10 kişi),
 - Tam zamanlı İngilizce Hazırlık Okulu derslerine giren öğretim görevlileri (8-10 kişi) ve
 - Hem İngilizce Hazırlık Okulu hem de hazırlığı başarı ile tamamlayıp eğitimlerine devam eden bölüm öğrencilerinden oluşan öğrenci grubu (8-10 kişi) ile bir araya gelir.
3. Saha ziyareti çalışmaları kapsamında ihtiyaç duyulması ve her iki taraf (takım/okul) için de uygun olması durumunda, görüşmelere devam etmek üzere öğlen yemeğinde takım, İngilizce Hazırlık Okulu yetkilileri ile bir araya gelebilir.

Öğle yemeği sonrası odak grup görüşmelerinde, takım üyeleri;
4. Üniversitenin çeşitli fakültelerinde görevli Fakülte Öğretim Üyeleri (5-8 kişi) ile bir araya gelir.
5. Odak grup görüşmeleri devam ederken, İngilizce Hazırlık Okulu ders programına uygun olarak bazı takım üyeleri planı daha önce (ziyaret öncesi) belirlenmiş sınıf gözlemleri yapar (Ek.6, Sınıf Gözlem Şablonu)

6. Odak grup görüşmeleri ve sınıf gözlemlerini takiben, takım üyeleri Çıkış Bildirimini hazırlamak için bir araya gelir. Takım başkanı değerlendiricilerin de katkılarıyla İHO-GBF’nu (Ek.3) doldurur ve Çıkış Görüşmesinde sözlü olarak sunulacak Çıkış Bildirimini (Ek.7) hazırlar.
7. Takım başkanı, değerlendiriciler ile birlikte, İngilizce Hazırlık Okulu yönetimiyle Çıkış Görüşmesi yapar ve Çıkış Bildirimini sunar. Çıkış Bildirimi, İngilizce Hazırlık Okulunun YÖKAK tarafından belirlenmiş alanlardaki minimum değerlendirme ölçütleri ile buluşma düzeylerini değerlendirir, İngilizce Hazırlık Okulunun güçlü yönleri ve gelişmeye açık yönlerini kapsar. Çıkış görüşmesinin İngilizce Hazırlık Okuluna olan katkısının artırılması amacıyla ilgili toplantıya mümkün olduğunca geniş kapsayıcılıkta bir katılımın sağlanması önerilir. Görüşmenin sonunda, İngilizce Hazırlık Okulu yetkililerinden gelecek sorular olması durumunda, kısa bir soru-cevap bölümü de oluşturulabilir. Çıkış görüşmesi İngilizce Hazırlık Okulu yönetimi ve takım başkanı tarafından ortaklaşa sonlandırılır.
8. Çıkış görüşmesine ilişkin toplantı sonrasında değerlendirme takımı ok İngilizce Hazırlık Okulundan ayrılır.
9. Değerlendirme takımı ve değerlendirilen İngilizce Hazırlık Okulu, ziyaretin bitimini takiben 5 iş günü içerisinde; takım başkanı ve üyelerinin değerlendirilmesi için YÖKAK tarafından online formatta oluşturulan ‘Takım Üyelerinin Değerlendirilmesi Formu’nu (Ek. 8) doldurarak YÖKAK’a iletir.

1.5.3. ZİYARET SONRASI ETKİNLİKLER

Ziyaret sonrası etkinlikler okulun ziyaretinin tamamlanması ile başlar ve takım tarafından yazılıp YÖKAK tarafından onaylandıktan sonra okula gönderilen İHO-GBR'nin tamamlanması ile sona erer.

Ziyaret sonrası etkinliklerin üç amacı vardır:

1. Ziyaret bulguları ile ilgili İngilizce Hazırlık Okulu tarafından yapılacak değerlendirmelerin İngilizce Hazırlık Okuluna verilecek İHO-GBR'ye dahil edilmesinin sağlanması.
2. İngilizce Hazırlık Okuluna ek görüş belirtme olanağı verilmesi.
3. Aynı değerlendirme programı kapsamında farklı İngilizce Hazırlık Okullarında yapılan değerlendirmelerde, belirli bir ölçüt için değerlendirmeler arasında tutarlılığın sağlanması.

Ziyaret sonrası süreç, birbirleri ile çok iyi bütünleşmiş bir dizi etkinlikler kümesi olarak yürütülmelidir. Süreç kapsamında yürütülecek etkinlikler kronolojik olarak aşağıda verilmiştir. Belirtilen zaman, İngilizce Hazırlık Okulu ziyareti tamamlandıktan sonra çalışmaların bitişine kadarki gün sayısıdır. Süreç boyunca, tüm yazışmalar ve formlar elektronik ortamda yapılır.

Ziyaret Sonrasında;

1. Değerlendirme takımı, İngilizce Hazırlık Okuluna geri bildirim sonuçlarını içeren taslak İHO-GBR'yi (rapor İngilizce yazılacak olup 1 sayfalık Türkçe "Yönetici Özeti" bulunacaktır) ziyaret sürecinden sonra 15 gün içerisinde iletir ve geri bildirimlerini 15 gün içerisinde takım başkanına iletmelerini ister.
2. İngilizce Hazırlık Okulu, takım başkanına "15 gün cevabı"nı elektronik ortamda iletir. Bu cevapta, yalnızca taslak İHO-GBR'de yer alan iyileşmeye açık yanlara ve varsa maddi hataların düzeltilmesine ilişkin görüş belirtebilir.
3. Takım başkanı, değerlendirme takımındaki değerlendiriciler ile görüşerek İHO-GBF'yi (Ek.3) yeniden gözden geçirir. İngilizce Hazırlık Okulunun "15 gün cevabı"ndaki verileri de kullanarak raporu

günceller ve kurumla son kez üzerinde uzlaşılmış raporu YÖKAK ve ilgili kuruma iletir (İngilizce Hazırlık Okulunun cevabını izleyen 15 gün içerisinde).

4. Aynı değerlendirme programı kapsamında İngilizce Hazırlık Okullarında yapılan değerlendirmeler arası tutarlılığı sağlamak üzere, taslak raporların tutarlılık kontrolleri mümkünse YÖKAK tarafından oluşturulacak bir Tutarlılık Kontrol Komitesi tarafından yapılır.
5. Tutarlılık kontrollerinden sonra YÖKAK tarafından, nihai İHO-GBR oluşturulur.
6. Nihai İHO-GBR, YÖKAK ve ilgili İngilizce Hazırlık Okulunun web sayfasında yayımlanarak kamuoyu bilgisine sunulur.

1.5.4. SÜREÇ DEĞERLENDİRMESİ VE İYİLEŞTİRME

İngilizce Hazırlık Okulu Dış Değerlendirme programında, süreçte yer alan takım üyelerinin birbirini ve değerlendirilen İngilizce Hazırlık Okulu yöneticisinin takım üyelerini değerlendirdiği 360° lik değerlendirme yaklaşımı kullanılmaktadır. YÖKAK tarafından oluşturulan ve değerlendiriciler ile İngilizce Hazırlık Okulu yöneticisine e-posta yolu ile iletilen online formlar değerlendirmeyi takip eden 5 iş günü içinde, doldurularak YÖKAK'a iletilir.

Ayrıca, süreçte yer alan tarafların sürecin her üç evresindeki (ziyaret öncesi, saha ziyareti ve ziyaret sonrası) etkinlikleri değerlendirmeleri ve iyileştirme amaçlı önerilerini YÖKAK'a yazılı olarak iletmeleri beklenir.

Değerlendirme süreci tamamlandığında değerlendirmeye ilişkin olarak Takım Başkanları ve dış değerlendirme sürecine giren İngilizce Hazırlık Okulu yöneticileriyle iki ayrı değerlendirme toplantısı gerçekleştirilir. Ayrıca, bütün geri bildirim ve değerlendirmelere ilişkin tüm İngilizce Hazırlık Okulları temsilcilerine yönelik bir bilgi paylaşımı toplantısı düzenlenir.

YÖKAK'ın görevlendirdiği kişi ve/veya kurumlar İngilizce Hazırlık Okulları Dış Değerlendirme Programı'nı değerlendirir ve Durum Raporunu YÖKAK'a sunar.

1.5.5. İNGİLİZCE HAZIRLIK OKULU DIŞ DEĞERLENDİRME PROGRAMI KAPSAMINDAKİ HARCAMALAR

İngilizce Hazırlık Okullarında gerçekleştirilecek olan dış değerlendirme sürecine ilişkin her türlü harcama, dış değerlendirme süreci yürütülen İngilizce Hazırlık Okulunun ilgili bütçesinden karşılanır.

1.5.6. İNGİLİZCE HAZIRLIK OKULU GERİ BİLDİRİM RAPORU İÇERİĞİ

İHO-GBR'nin, İHO-İDR'de verilen ve/veya İngilizce Hazırlık Okulunun sunduğu istatistiksel bilgileri içeren faaliyet ve durum raporu formatından daha çok öğrenme çıktıları, eğitim programları tasarımı ve aktarımı, öğrenci ölçme değerlendirme, öğretim elemanları ve yönetsel süreçlerine ilişkin olarak YÖKAK'ın belirlediği ölçütleri karşılama düzeyleri, iyi uygulama örnekleri ve iyileşmeye açık yönlerini özetleyen ve İngilizce Hazırlık Okuluna yol gösterecek bir rapor niteliğinde olması beklenmektedir.

Bu raporun, değerlendirme takımının üzerinde uzlaştıkları konuları içerecek şekilde düzenlenmesi ve takımın ortak görüşünü yansıtması beklenir. İHO-GBR'ye temel oluşturacak İHO-GBF EK.3'de yer almaktadır.

1.5.7. İNGİLİZCE HAZIRLIK OKULU GERİ BİLDİRİM RAPORU YAZIM İLKELERİ

İHO-GBR'nin hazırlanmasından Takım başkanı sorumludur. Bununla birlikte takım üyeleri arasındaki görev paylaşımı yapılabilir ve rapor yazımında takım başkanına destek verebilir. Raporun yazımında dikkat edilmesi gereken hususlar aşağıda açıklanmıştır:

Doğruluk: Rapor yazımında doğru ve uygun terimlerin kullanılması önemlidir. Kavramlar, yönetmelik ve yönergelerde geçtiği şekliyle kullanılmalıdır. Ayrıca, İngilizce Hazırlık Okulunda kullanılan bölüm, anabilim dalı, birim, komisyon, ders adları gibi tanım ve terimlerin okul tarafından kullanıldığı şekliyle kullanılmasına özen gösterilmelidir.

Tarafsızlık: Değerlendirmede ulaşılan bulgu ve sonuçlar, herhangi bir abartı/çarpıtma ve /eleştiri yapılmadan olduğu şekliyle yansıtılmalıdır.

Kanıt Dayandırma: Değerlendirmeler varsayımlar ya da kişisel kanaatlerden uzak bir şekilde kanıtlarla desteklenmelidir.

Format: Rapor yazımının her aşamasında İngilizce Hazırlık Okulları Dış Değerlendirme ölçütlerine uygun bir format izlenmelidir.

Üslup: Raporla yapıcı eleştirilere yer verilmeli ve İngilizce Hazırlık Okulunun gelişimine katkı sunacak ifadeler kullanılmalıdır.

Dilbilgisi ve Yazım: Rapor yazımında dilbilgisi ve yazım kurallarına dikkat edilmeli ve anlaşılması zor ifadelerden kaçınılmalıdır. Açık, yalın ve akıcı bir dil kullanılmalıdır.

Yazım formatı: Raporun, 2. Bölümü'nde verilen formatsal içeriğe uygun şekilde hazırlanması, "12 punto Times New Roman" yazı tipi ile 1.5 satır aralığı şeklinde yazılmalıdır.

1.5.8. İHO-GBR'İN TESLİMİ

Takım başkanı, İngilizce Hazırlık Okulunun geri bildirimini almak üzere hazırladığı ilk taslağı ve okul geri bildirimlerinden sonra İngilizce Hazırlık Okulu ile üzerinde uzlaştığı İHO-GBR'nin elektronik kopyasını YÖKAK'a gönderir.

- **İHO-GBR** ile birlikte rapor yazımına esas teşkil eden İngilizce Hazırlık Okulu değerlendirme formunun (İHO-GBF) (EK.3) son halini de paylaşması beklenir. Bu form, İngilizce Hazırlık Okulları dış değerlendirme sürecine giren tüm okulların birlikte değerlendirilmesine, karşılaştırılabilir veriler elde edilmesine ve İngilizce Hazırlık Okulları Dış Değerlendirme Programının gelişimine katkı verecek öneriler geliştirilmesine esas teşkil etmektedir.
- Ziyaretin son günü İngilizce Hazırlık Okulundan ayrılmadan önce Çıkış Görüşmesinde sözlü olarak sunulan Çıkış Bildiriminin bir kopyasının da raporla birlikte gönderilmesi beklenmektedir.

Zamanlama: Sürece ilişkin faaliyetlerin aksamadan yürütülebilmesi için süreç takvimine (Tablo 1) uygun hareket edilmesi büyük önem taşımaktadır.

2. İNGİLİZCE HAZIRLIK OKULU İÇ DEĞERLENDİRME RAPORU

İngilizce Hazırlık Okulları (İHO) İç Değerlendirme Raporu (İDR); İngilizce Hazırlık Okulunun iç değerlendirme süreçlerini izlemek ve dış değerlendirme sürecinde esas alınmak üzere, okul tarafından hazırlanır. Bu bölümde, İHO-İDR hazırlanırken uygulanacak kurallar, konuya ilişkin açıklamalar, öneriler ve İHO-İDR şablonu yer almaktadır.

2.1. AMAÇ

İHO-İDR'nin amacı, İngilizce Hazırlık Okulunun kendi güçlü ve gelişmeye açık yönlerini Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK) tarafından belirlenmiş minimum ölçütler doğrultusunda değerlendirilmesine ve beklentiler doğrultusunda iyileştirme süreçlerine katkı sağlamaktır.

Raporun hazırlık süreci, İngilizce Hazırlık Okulunun Dış Değerlendirme Programından en üst düzeyde fayda görmesini sağlayan önemli fırsatlardan biridir. Bu nedenle süreç paydaşlarla iletişim ve işbirliği, özdeğerlendirme çalışmaları ve yükseköğretim kurumlarında yüksek kalitede İngilizce öğretimi gerçekleştirebilme kültürünün yaygınlaştırılması ve içselleştirilmesi amacıyla kullanılmalıdır.

İç değerlendirme raporunun hazırlama sürecinin okula katkısının artırılması amacıyla çalışmalarda kapsayıcılık ve katılımcılığın sağlanması, bürokratik veri yönetiminden daha ziyade süreç yönetimi yaklaşımının benimsenmesi, bu çalışmalar süresinde şeffaflığın sağlanması ve sürekli eğitim çalışmalarıyla desteklenmesi beklenmektedir.

2.2. İÇERİK

İHO-İDR, İngilizce Hazırlık Okulunun, YÖKAK tarafından belirlenmiş alanlardaki minimum ölçütlerle buluşma düzeylerini dış değerlendirme programı çerçevesinde niteliksel ve niceliksel değerlendirilebilmesi amacı ile bilgi ve belgelere dayanarak hazırlanmalıdır. Minimum değerlendirme ölçütleri (Ek.1) belgesinde yer alan ölçütlerin, okulun yüksek kalitede İngilizce öğretimi gerçekleştirmesi için de esas teşkil etmesi beklenmektedir.

İngilizce Hazırlık Okulunun dış değerlendirme süreci aşağıdaki beş ana hususu kapsayacak şekilde gerçekleştirileceğinden, okul tarafından hazırlanacak iç değerlendirme raporunun aşağıdaki soruların cevabını içerecek şekilde hazırlanması beklenmektedir:

- İngilizce Hazırlık Okulunun program sonunda hedeflediği öğrenme çıktıları nedir? (Öğrenme çıktıları)
- İngilizce Hazırlık Okulunun eğitim programı hedeflenen öğrenme çıktılarına ulaşmak için nasıl tasarlanmıştır ve nasıl aktarılır? (Eğitim programının tasarımı ve aktarımı)
- Öğrenme çıktıları nasıl ölçülür ve değerlendirilir? (Öğrenci ölçme ve değerlendirme)
- Öğretim elemanları hangi yetkinliklere sahiptir ve İngilizce Hazırlık Okulu tarafından nasıl desteklenir? (Öğretim elemanları)
- Hedeflenen öğrenme çıktılarına ulaşmayı sağlamak için kurumda hangi yönetimsel süreçler bulunmaktadır? (Yönetimsel süreçler)

Rapor hazırlanırken İHO-İDF (Ek.2) doldurulacak, içerik Ek.9 da sunulan şekilde olacak ve ilgili dokümanlar rapora eklenecektir.

2.3. RAPORUN TESLİMİ VE DAĞITIMI

İHO-İDR (İngilizce Hazırlık Okulu İç Değerlendirme Raporu)'leri Yükseköğretim Kalite Kurulu Başkanlığının vereceği e-posta adresine yollanacaktır.

2.4. RAPORLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ SÜRECİ

Değerlendirme Takımı, ilk değerlendirmesini İHO-İDR üzerinden yaptıktan sonra, ilgili İngilizce Hazırlık Okuluna bir saha ziyareti gerçekleştirecektir. İHO-İDR değerlendirmesi ve okul ziyaretini esas alan değerlendirme sürecine dayalı olarak İngilizce Hazırlık Okulu-Geri Bildirim Raporu (İHO-GBR) hazırlanması ve okul ile paylaşılması süreci İngilizce Hazırlık Okulları İçin Dış Değerlendirme Programı Kılavuzu çerçevesinde yapılır.

İHO-İDR'nin hazırlanması ile İHO-GBR'nin hazırlanması arasında geçen zamanda yeni bilgi veya belgelerin ortaya çıkması durumunda, söz konusu bilgi ve belgeler elektronik ortamda Yükseköğretim Kalite Kurulu Başkanlığı'na iletilir. Belgeler ilgili takım başkanı ve takım üyelerine Yükseköğretim Kalite Kurulu Başkanlığı tarafından ulaştırılır.

Ön incelemesi yapılan, format ve/veya içerik eksikliği görülen İHO-İDR'lerin ilgili okul tarafından kısa süre içinde düzeltilmesi istenebilir. Düzeltmeleri tamamlanan İHO-İDR'lerin yine benzer şekilde Yükseköğretim Kalite Kurulu Başkanlığı'na iletilmesi gerekir.

Değerlendirme takımlarının kurulmasından sonra, ziyaret edilecek okulların takım üyelerine dağıtımı Yükseköğretim Kalite Kurulu Başkanlığı tarafından yapılır.

2.5. GİZLİLİK

İHO-İDR'de yer alan bilgiler, yalnızca Yükseköğretim Kalite Kurulu'nun ve değerlendirme takımının kullanımını içindir. İlgili İngilizce Hazırlık Okulu izni olmaksızın üçüncü kişilerle paylaşılabilir. Ancak, okulun adı gizli tutularak Yükseköğretim Kalite Kurulu eğitimlerinde ve/veya yayınlarında kullanılabilir.

Önemli Açıklamalar:

- Kılavuzun 2. Bölümü, İHO-İDR'in, ilgili başlıklar altındaki değerlendirmeleri kapsamı hakkında bir fikir vermesi ve İngilizce Hazırlık Okulu'nun güçlü yönleri ile iyileşmeye açık yönlerini sunarken rehber olması amacıyla hazırlanmıştır.
- İHO-İDR'nin, İHO-İDF'deki (Ek.2) soruları esas alarak hazırlanması beklenmektedir. Minimum ölçütlerdeki beş ana tema (Öğrenme çıktıları, Eğitim programının tasarımı ve aktarımı, Öğrenci ölçme ve değerlendirme, Öğretim elemanları, Yönetimsel süreçler) ve bu temalar altında sıralanan alt başlıklar esas alınarak ek açıklamalar yapılabilir.
- Alt başlıkların altında sıralanan soru grupları, değinilmesi ve dikkate alınması gereken hususları hatırlatmak ve dikkat çekmek üzere konulmuştur.
- Rapor hazırlanırken kılavuzda yer alan sorulara “bu husus okulumuzda mevcuttur”, “ bu hususa ilişkin uygulama bulunmaktadır”, “okulumuzda söz konusu sistem bulunmaktadır” şeklinde kısa cevaplar vermek yerine ve/veya sadece EK1'de bulunan tablo doldurulurken ilgili sütunun işaretlenmesi yerine, ilgili sürecin kurumda nasıl işlediğine ve yönetildiğine ilişkin ayrıntıya yer verecek şekilde bir yöntem izlenmesi, açıklama yapılması ve ilgili destekleyici doküman ve belgelerin sunulması beklenmektedir. Ayrıca kılavuzda yer alan sorular dışında dikkat çekilmek istenen İngilizce Hazırlık Okuluna özgü durumlar söz konusu ise bunlara raporda yer verilebileceği unutulmamalıdır.

EKLER

Ek 1 : İngilizce Hazırlık Okulları Minimum Değerlendirme Ölçütleri

Ek 2 : İngilizce Hazırlık Okulları İç Değerlendirme Formu (İHO-İDF)

Ek 3 : İngilizce Hazırlık Okulları Geri Bildirim Formu (İHO-GBF)

Ek 4 : Yükseköğretim Kalite Kurulu Etik Kuralları

Ek 5 : Saha (Okul) Ziyaret Planı

Ek 6 : Sınıf Gözlem Şablonu

Ek 7 : Çıkış Bildirimi Şablonu

Ek 8 : Değerlendirme Formaları

a) Değerlendirme Takımının Ziyaret Edilen Kurum Tarafından Değerlendirilmesi Formu

b) Takım Üyelerinin Değerlendirilmesi Formu

Ek 9 : İngilizce Hazırlık Okulları İç Değerlendirme Raporu (İHO-İDR) Şablonu